

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Золотоніського міськрайонного суду Черкаської області

26.04.2024

м. Черкаси, 2024 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 26.04.2024 групою НПМ здійснено відвідування Золотоніського міськрайонного суду Черкаської області (далі – суд, установа).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Тептюк Максим Петрович, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Черкаській області (керівник групи НПМ);

Строкань Сергій Ігорович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Шваля Костянтин Вадимович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Проценко Людмила Петрівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Заклад знаходиться за адресою: вул. Шевченка, буд. 76, Золотоніський р-н, Черкаська обл., 19702.

Керівництво суду:

Середа Людмила Василівна, голова суду, на посаді з 27.08.2018;

Наумейко Наталія Іванівна, керівник апарату суду, на посаді з 02.11.2012.

Штатна чисельність працівників суду – 43,5 штатних одиниць, з них штатна чисельність суддів – 8.

Суд розміщений у п'ятиповерховій будівлі, в якому розміщено 5 залів судових засідань. На 1-му поверсі розташовані 2 зали для розгляду кримінальних справ, в яких знаходяться кабінети для підсудних із захисного скла та наявне обладнання для проведення судових засідань у режимі відео-конференції.

Центральний вхід до будівлі обладнаний бічним пандусом та є кнопка виклику. Варто зауважити, що пандус потребує ремонту.

Пропускний режим та охорону суду здійснюють працівники Служби судової охорони, пост яких знаходиться на 1 поверсі суду.

Конвоювання здійснює Територіальне управління Служби судової охорони у Черкаській області. В приміщенні суду розміщена кімната конвою та 4 камери для утримання підсудних (засуджених) осіб, які обладнані лавами, металевими ґратами на вікнах, зовнішніми запорами на дверях. Двері в камерах обладнані оглядовими віконцями з металевими ґратами, та відповідно до вимог, відчиняються в бік коридору.

Вікна в залах судових засідань та коридорах заґратовані.

Всі поверхи будівлі забезпечені вогнегасниками, які перевірені та готові до використання за призначенням у разі потреби.

У блоці, де розміщені камери для підсудних (засуджених), передбачено спеціальний санвузол, який обладнаний умивальником, унітазом та урною для сміття.

Також в приміщенні суду на першому поверсі наявний санвузол для маломобільних груп населення.

У відповідності до вимог пункту 20 Мінімальних стандартних правил поводження з в'язнями, затверджених Економічною та Соціальною радою Організації Об'єднаних Націй та пункту 22.5 Європейський пенітенціарних правил, затверджених Комітетом міністрів Ради Європи від 12.11.1987 забезпечується доступ обвинувачених (підсудних), засуджених до питної води.

Також організовано доступ обвинувачених (підсудних), засуджених до питної води, у відповідності до вимог пункту 12 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах підсудних (засуджених) за вимогою судів, затвердженого спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція).

У приміщенні також наявні укомплектовані аптечки для надання невідкладної домедичної допомоги особам у разі потреби. Крім того, наявна автоматична система сповіщення про пожежну небезпеку.

Під час відвідування група НПМ встановила, що у приміщенні суду відповідальною особою щодня проводиться кварцування конвойної кімнати, залів судового засідання, місць скупчення людей (канцелярія, хол) щоденно, відповідно до затверджених графіків кварцування, що розташовані в приміщеннях, де проводиться кварцування. Факт проведення кварцування фіксується у Журналі обліку роботи бактерицидної лампи (номенклатурна справа № 1.136).

У приміщенні суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, даними про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів тощо.

Випадків насильницького заподіяння смерті або тілесних ушкоджень підсудним (засудженим) в суді групою НПМ-не виявлено.

Попередні зауваження.

Відвідування НПМ здійснюється вперше.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 21 Конституції України, статті 9 та 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

1. Пандус знаходиться в аварійному стані, та у порушення вимог п. 5.3.2 ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», у нього відсутні поручні (фото № 2, № 3, № 4, № 5).

Порушення права на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 48 Конституції України).

2. Під час відвідування приміщень суду встановлено факт порушення вимог п. 6.5.2. ДБН, де визначено, що кількість камер для підсудних (засуджених) слід передбачати виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ. Беручи до уваги викладене, в зазначеному суді, де розташовано дві зали судових засідань для розгляду кримінальних справ, має бути обладнано шість камер. Натомість в суді розміщено лише чотири камери для тримання обвинувачених, підсудних (засуджених), що може порушувати вимоги роздільного розміщення чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб, котрим заборонено спілкування між собою. Слід зазначити, що одна з таких камер для тримання обвинувачених, підсудних (засуджених) взагалі не використовується за призначенням, а використовується, як архів (фото № 9, № 10, № 11).

3. Площа камерних приміщень не відповідає вимогам п. 6.5.2 ДБН. Відповідно до розрахунків вимірювання технічним засобом (лазерного далекоміру) площа камерного приміщення в суді становить менше 4,0 м². Слід зазначити, що ДБН передбачено, що площа кожної камери для підсудних (засуджених) повинна бути не менше ніж 4,0 м².

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

4. У порушення вимог п. 6.5.2 ДБН, ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ст. 59 Конституції України у приміщенні суду не обладнано кімнату для роботи адвоката з підсудними (засудженими), що унеможливорює реалізацію їх права на захист.

Комітет із запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поведженню чи покаранню у 21-ій Загальній доповіді наголошує на необхідності проведення зустрічі адвоката із затриманою особою у приватному порядку, віч-на-віч для того, щоб затримана особа відкрито говорила яким чином з нею поводяться. Комітет не вбачає жодної необхідності відступати від принципу конфіденційності зустрічей між адвокатом і зацікавленою особою.

Порушення права на забезпечення безпеки у суді.

5. Тимчасове укриття в суді не облаштовано, що є порушенням Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:**1. Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України у Черкаській області:**

1.1. Привести у відповідність умови доступу до будівлі суду для маломобільних груп населення;

1.2. Забезпечити збільшення розмірів камер для обвинувачених (підсудних), засуджених у приміщенні суду до 4 м² відповідно до вимог пункту 6.5.2 ДБН;

1.3. Обладнати в установі необхідну кількість камер для розміщення підсудних (засуджених) відповідно до вимог пункту 6.5.2 ДБН;

1.4. Обладнати в суді кімнату для роботи адвоката з обвинуваченими, підсудними (засудженими);

1.5. Облаштувати у будівлі суду укриття.

Додаток: фотоматеріали на 4 арк.

Керівник групи НПМ

**Представник Уповноваженого
Верховної Ради України з прав
людини у Черкаській області**

Максим ТЕПТЮК

Фотоматеріали

Фото № 1

Фото № 2

Фото № 3

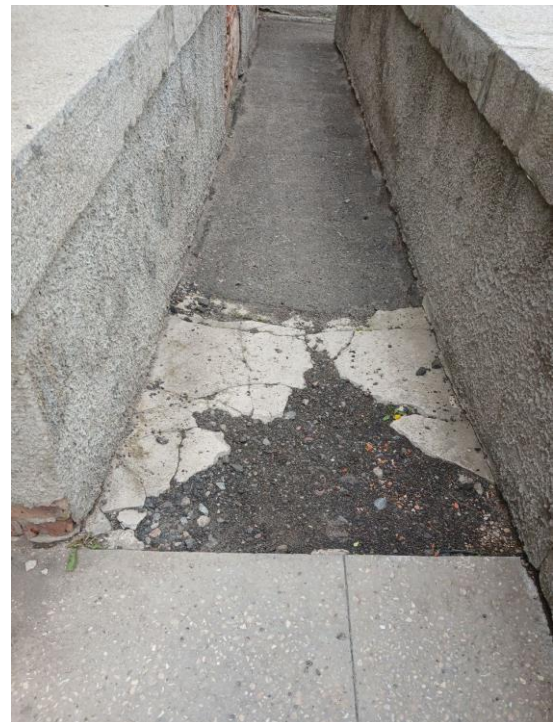

Фото № 4

Фото № 5

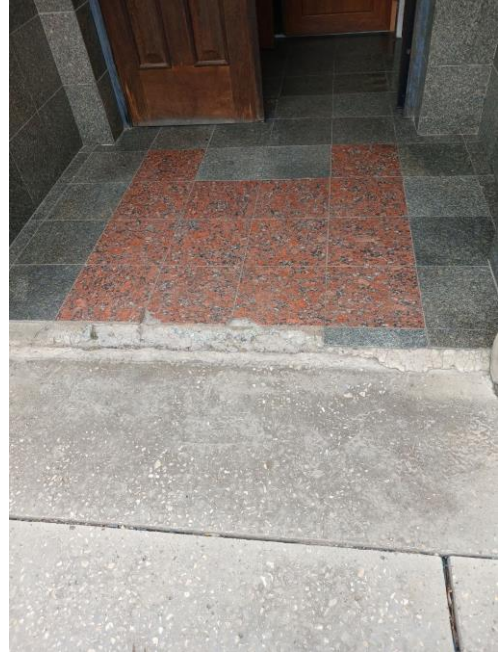

Фото № 6

Фото № 7

Φοτο № 8

Φοτο № 9

Φοτο № 10

Φοτο № 11

Фото № 12

